

TƯ TƯỞNG PHẬT GIÁO ĐỜI TRẦN

Học kỳ một

THẢO LUẬN TÔNG CHỈ - TÔNG PHONG

Bài 6

THẢO LUẬN NHÓM

- Phương pháp hành trì suốt thông Tông chỉ Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử như thế nào?

PHƯƠNG PHÁP HÀNH TRÌ SUỐT THÔNG TÔNG CHỈ

- **Tông chỉ:** Phản quan tự kỷ, trực ngộ bản tâm.
- **Phương pháp hành trì → Phải suốt thông tông chỉ trên:** Có 2 trình độ.

1 ✨ CHƯA SÁNG TÁNH → PHẢN QUAN ĐỂ NHẬN TÁNH

- Chưa tỏ sáng tự tánh, nhưng thiết tha quyết chí tu hành để tỏ sáng.
- Đây là hành giả đang trong quá trình tham thiền, phản quan tu tập để tỏ sáng tự tánh.

2 ✨ ĐÃ NGỘ → TÁNH TỰ SÁNG NGỜI – BẤT TỨC BẤT LY

- Sáng ra: Ngay thân tâm và các cảnh, tánh thể hiện tiền, bất tức – bất ly.
- Tức tướng, tức tánh – Tánh tướng thường trụ – Vượt ba thời.

THẢO LUẬN NHÓM

- Phương pháp hành trì, Tông chỉ và Tông phong của Thiền phái Trúc Lâm Việt Nam tương quan mật thiết với nhau, phải suốt thông nhau như thế nào?

1 TÔNG CHỈ

- Là ĐÍCH ĐẾN: *Tự tánh.*
- Là THỂ – Nội bật về LÝ.
- Nhấn mạnh đến việc phải đạt ngộ thể tánh.

2 TÔNG PHONG

- Phát huy chỗ sâu kín của tự tánh: *Linh thông, chủ động vẫn bất động.*
- SỰ không ngoài LÝ – THỂ và DỤNG đồng thời.
- Nhấn mạnh đến việc phát huy đức dụng, đạt đến rốt ráo viên mãn.

3 PHƯƠNG PHÁP HÀNH TRÌ

- Hướng dẫn hành giả phải đạt đến ngộ tánh = Tông chỉ.
- Phải phát huy đến rốt ráo: *Diệu huệ vô thượng chiếu soi không cùng + Diệu dụng bất tư nghi = Tông phong.*

THẢO LUẬN NHÓM

- Tông chỉ và Tông phong của Thiên phái Trúc Lâm Việt Nam tương quan mật thiết với nhau như thế nào?

TÔNG CHỈ

PHẢN QUAN – TRỰC NGỘ

1) Ngộ tâm:

- Ngộ bản tâm (*Trọng tâm tu tập*).
- Nền tảng định hình Tông phong.

2) Công phu tu tập:

- Phản quan: Xoay lại tu hành – Trừ lằm hướng ngoại, hoặc lạm dụng nhập thế để dung dưỡng phàm tình.
- Đã ngộ: Bảo nhậm, tiến đến tự tại.

TÔNG PHONG

NHẬP THỂ - VÔ NHIỄM

1) Ngộ tâm:

- Tiến sâu hơn trong việc ngộ tâm.
- Đạt đến viên dung – Rốt ráo, viên mãn.

2) Công phu tu tập:

- Phản quan: Nhập thế sẽ giúp công phu linh hoạt, trí sáng, không lập phần hạn.
- Đã ngộ: Giúp đạt được diệu dụng bất tư nghì – Tự tại, không ngăn ngại.

TÔNG CHỈ

PHẢN QUAN – TRỰC NGỘ

1) Ngộ tâm:

- Ngộ bản tâm (*Trọng tâm tu tập*).
- Nền tảng định hình Tông phong.

2) Công phu tu tập:

- Phản quan: Xoay lại tu hành – Trừ lằm hướng ngoại, hoặc lạm dụng nhập thế để dung dưỡng phàm tình.
- Đã ngộ: Bảo nhậm, tiến đến tự tại.

TÔNG PHONG

NHẬP THỂ - VÔ NHIỄM

1) Ngộ tâm:

- Tiến sâu hơn trong việc ngộ tâm.
- Đạt đến viên dung – Rốt ráo, viên mãn.

2) Công phu tu tập:

- Phản quan: Nhập thế sẽ giúp công phu linh hoạt, trí sáng, không lập phần hạn.
- Đã ngộ: Giúp đạt được diệu dụng bất tư nghì – Tự tại, không ngăn ngại.

TÓM LẠI

- * Tông chỉ định hình tông phong: *Tích cực vẫn không rời tự tánh → Hòa không tan.*
- * Tông phong sẽ giúp cho Tông chỉ (*ngộ tâm*) phát huy tốt cùng diệu lực tự tánh.

☀ CÂU HỎI PHỤ

- Thiên sinh trong thời gian còn tu học, chưa làm Phật sự. Nhưng chính sự nghiêm tu đã vô tình giúp cho người khác phát tín tâm tu tập thì Thiên sinh ấy cũng đã nêu cao Tông phong nhập thể.
- Mới chỉ chuyên tu, tức thiên về nêu cao Tông chỉ. Nhưng tại sao lại nói là đã diễn xướng Tông phong?

☀ BỞI 2 LÝ DO CHÍNH

- 1) Do tương tức trong nhau.
- 2) Bởi lưu xuất từ tâm hành giả.

1) Do tương tức trong nhau:

- Nếu đạt suốt đến nguồn tâm (*hoặc hướng đến nguồn tâm*) → Thì tự tâm (*Tông chỉ*) và thi vi, hành động (*Tông phong*) tương tức trong nhau – Không khác. ⇔ **CỤ THỂ:**

1) **Do tương tức trong nhau:**

- Nếu đạt suốt đến nguồn tâm (*hoặc hướng đến nguồn tâm*) → Thì tự tâm (*Tông chỉ*) và thi vi, hành động (*Tông phong*) tương tức trong nhau – Không khác. ⇔ **CỤ THỂ:**
- Khi tu tập, nêu cao Tông chỉ, cũng là lúc diễn xướng Tông phong: Bởi hành giả tu Thiền Thượng Thừa, hướng đến ngộ tâm (*Tông chỉ*) → Luôn luôn có đại tâm (*Tông phong*).
- Đồng thời, khi diễn xướng Tông phong, cũng là lúc nêu cao Tông chỉ: Bởi ngộ tâm (*Tông chỉ*), mới đủ tư cách (*điều kiện*) làm lợi ích mà không mất mình (*Tông phong*).

2) **Bởi lưu xuất từ tâm hành giả:**

- Nếu phát tâm rộng lớn lợi lạc quần sanh thì đang tu cũng đã sẵn đại tâm → Tinh thần nhập thể sẵn trong tính chất ấy.
- Nếu không đại tâm ấy → Dù có làm nhiều việc, vẫn là tư tưởng nhỏ hẹp thông qua tự lợi trong tu tập, quên nghĩ đến lợi tha ngay suy nghĩ, ứng xử, hành động hoặc việc làm → Vẫn không khế hợp tinh thần nhập thể của Tông phong.

✿ CHO THẤY: Tông phong nhập thể không chỉ làm việc xã hội,

➤ Mà ngay cách ứng xử, hành động... trong sinh hoạt hằng ngày.

KIỂM TRA BÀI CŨ

- 1) Phương pháp hành trì suốt thông Tông chỉ Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử như thế nào?
- 2) Phương pháp hành trì, Tông chỉ và Tông phong của Thiên phái Trúc Lâm Việt Nam tương quan mật thiết với nhau, phải suốt thông nhau như thế nào?

THẢO LUẬN NHÓM

- 1) Hiện tại Thiên sinh đang tu học trong các Thiền viện, nằm trong đề án đào tạo của Thiên phái Trúc Lâm cụ thể như thế nào?
- 2) Hiện tại Thiên sinh tu học trong các lớp Trung Cấp và Cao Đẳng Thiền, đang nằm ở đâu trong đề án đào tạo của Thiên phái Trúc Lâm?
- 3) Chúng điếu nhỏ hoặc Phật tử mới đến Thiền viện tu học theo các pháp của người sơ cơ. Như vậy, các pháp này nằm ở đâu trong đề án đào tạo của Thiên phái Trúc Lâm?
- 4) Nêu ý nghĩa cụ thể của tinh thần Thiền giáo song hành?
- 5) Thiền có thể học hiểu hay không?
- 6) Học Thiền như thế nào?